

ABONY

Szerkesztőség:

II-ik kerület 460. házszám,
ahová a lap szellemi részét
illető közlemények küldendők.

Kéziratok vissza nem
adtnak.

Kiadóhivatal:

SZERDAHELYI JÁNOS
köznyomdája, hová
az előfizetési pénzek, a hirdetések és ezeknek díjai,
valamint a felszólamások
küldendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre 2 korona. Egyes szám ára 16 fillér

Felölös szerkesztő:
FEMESKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:
VEVERAN ISTVÁN. VÉLI MIKSA.
Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadóhivatalhoz küldendők. Nyilttér scra 1 korona.

Kibontakozás felé.

Országos szenzációt keltett a napokban Makó városának a miénkhez hasonló helyzete, midőn a kiürült pénztárak nem volt képes a város szükségleteit fedezni. Makó város nagyváros hozzánk képest, még is 30000 korona hiánya megakasztotta közigazgatási menetét s a legnagyobb zavarral küzdött.

Nálunk is épen 30000 korona az az összeg, melyről nem volt idején gondoskodás s amely miatt most aztán „nyomja a fejünket a bú.”

Makó város kivágta magát szorult helyzetéből, ki kell vágnunk nekünk is magunkat minden felsőbb beavatkozás nélkül, ha életrevalóságunkról akarunk tanuságot tenni.

Hogy miként? Ez a főkérdés.

Egyesek pótköltségvetést követelnek és a szükségletnek azonnali fedezését megfelelő pótdó kivetéssel. Mások amortizációs kölcsönt óhajtanak felvenni, hogy ne nehezkedjen ránk egyszerre oly érzékenyen a helyzet szanalása.

Teljes reverenciával fogadjuk eme jóakarató gondoskodásokat, mint szükséges érdeklődéseket, de nem helyeseknek, illetőleg nem alapos megoldásnak.

Az bizonyos, hogy a megakadt szeptet ki kell emelnünk a kátyuból, de emeljük ki egészen, hogy fennakadás nélkül haladhatson tovább, amihez azonban sem 16000, sem 22000, hanem kerek szám 30000 korona szükségeltetik.

Ezt pedig fel kell venni azonnal egyik helybeli pénzügytől, rövid lejáratú kölcsön gyanánt s fizessünk ki belőle mindent, ami bennünket terhel. Mielőtt azonban véglegesen intézkednénk ezen kölcsön fedezetéért, vegyük elő a múlt évi számadásokat, ha kell az előző éveket is, állapítsuk meg azokból, hogy melyek azok a címek, amelyekre elég fedezet nem volt, mi a valódi szükséglet, mik ama parádés címek, amelyekre van fedezet, de felhasználva nincsenek? Ezen tanulmány alapján állapítsunk meg egy reális, minden ízében a valódi szükségleteknek megfelelő költségvetést, melynek keretébe be kell illesztenünk azt a fenti

30000 koronás függő kölcsönt is, melyre nézve csak így kaphatunk teljes tájékozódást, hogy a maga teljes egészében kell-e amortizációs kölcsönről gondoskodnunk, avagy annak — mit reményelek is — jóval kevesebbre leendő redukálása is lehetséges leendő.

De hogy a számadás alapos vizsgálata nélkül, egy irreális költségvetés alapján csináljunk pótköltségvetést, és gondoskodjunk egy tetemes összeg végleges fedezéséről, ezt nem tarthatjuk a közönség érdekeivel meg egyezőnek.

Már pedig ez az első mindenek előtt . . . prudenter agas et respice finem.

Egyleti gyűlés.

Az év két első hónapja szokott lenni az egyesületi gyűléseknek a sasonja, évadja. Ez az időszak az, amikor a gazdaközönség és munkásosztály az ő nagy vakációját arra használja fel, hogy az egyleti élet intézésében megtegye az egész évre kiható kapavágásokat, azokat a munkákat, amelyek gyümölcsözővé teendik egy évre, esetleg hosszabb időre megválasztott tisztviselők tevékenységét s irányítják az egyesületek erkölcsi és kulturális fejlődését. Ezek a célok és feladatok lebegtek

TÁRCA.

Szertefoszló álmok.

Csodálkozok, hogy itt lát? Visszavágytam.
Mit óhajtok kis falujában? Fényes
Parketten nem volt jó nekem. Magányban
Leélni lassan napjaink, mily édes!
Mosoly ezen Nagyságos Asszonyom?
Nincs oly erő, mely győzno vágyamon!

De nemcsak ez hozott ide. Egy álom,
Vagy egy rege talán csak az! Mesébe
Való kis, bús rege. A végit várom
Most. Nem kíváncsi tán az elejére?
Mosoly ezen Nagyságos Asszonyom?
Regémet majd csak mégis elmondom.

Volt egyszer egy szegény cigány fiúcska,
Lakott: a helység végső konyhájában.
És volt egy asszony. A világ bántotta!
Lakott: selyemben és palotájában.
Mosoly ezen Nagyságos Asszonyom?
Bolondos nóta hangzik ajkamon.

A kis cigány meglátta őt egy este.
Elsápadt és szép álmokkének hitte,

S midőn már eltűnt az égen kereste,
Hisz azt gondolta, szívét odavitte.
Mosoly ezen Nagyságos Asszonyom?
Lám, én könyeseppet érzek arcomon.

Azóta aztán nem volt néki nyugta.
Éjjel, meg nappal az az árny kísérté,
S midőn estéknél úgy zokogva húzta,
A nőt szerelve maga mellett vélte.
Mosoly ezen Nagyságos Asszonyom?
Pedig nem vig, mi rezg a hangomon.

Eszét elvitte az ábrándozása,
Szívét elrablá a tündérszép asszony.
Egy megmaradt: a hangszer száraz fája,
Mely kész mindig, hogy dalra dalt fakasszon.
Mosoly ezen Nagyságos Asszonyom?
Nevetni szoktak szürke dalmokon.

Eltűnt a kis cigány, talán örökre.
A nő házában hódolót várja,
S amíg üres szívek vannak körötte,
Az érzőt elnyelé az élet árja,
Mosoly ezen Nagyságos Asszonyom?
Látszik, nem érte eddig fájdalom!

Önző világgal küzd soká erősen
A kis cigány és ifjú lett belőle,
S amit mint gyermek tűze ki merészen,

Sok kin után, de mégis csak elérte.
Mosoly ezen Nagyságos Asszonyom?
Azért mesém tovább is folytatom.

Midőn nevét a hir szárnyára kapta,
És milliókat meghatott zenéje,
Vonzotta őt az a kicsiny falucska,
Amely, ki tudja, mit hoz majd éléje.
Mosoly ezen Nagyságos Asszonyom?
Mi legyen a mosolyra válaszom?

A válasz nálam nem, hanem kezébe
Van téve, és szemem, ha lángban ég is,
Elszánva nézek sorsomnak eléje.
Felaján! Nincs remény örökre? . . . S mégis
Mosoly ezen Nagyságos Asszonyom?
Én — sirok szertefoszló álmomon!

Józsí.

Hangulatok.

— Az „Abony” eredeti tárcája. —

Írta: Senkl.

Jó meleg szobában heverészek a diványon
Cigaretta cigaretta után semmisül bele a levegőbe,
s ami visszamaradt belőle: piszkos, összenyomott
csutak hamutartóm fenekén, belepve az u.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testület, megszünteti a köhögést, váladékok, éjjeli izzadást

Tüdőbetegségek, hurutok, számar- köhögés, skrofulozis, influenza,

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéketlen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárakban. — Ára üvegenként 4 — korona

XI. évfolyam.

a „Kath. Olvasóegylet“ választmányának szeme előtt is a f. hó 6-án, d. u. 3 órától 6 ig megtartott gyűlésen, amelyek lefolyásáról a következőkben referálunk:

Az új elnök, Király Antal beszédrel nyitotta meg a gyűlést. Székfoglalójában jelezte azokat az elveket, amelyeket működése alatt — akár támadás, akár védelemről legyen szó — követni fog. Hűen és következetesen be fogja tartani és meg fogja tartatni az alapszabályban lefektetett irányelveket, még pedig kellő szigorral, mert belátása szerint 450 tagból álló egyesületet engedékenységgel célirányosan, sikeresen vezetni, kormányozni nem lehet. Ezen szándékához, ennek kivételéhez a választmány legjobb akaratu hozzájárulását kéri. — A választmányt megalakultnak kijelentve, a gyűlés programjára szót foglalt tovább.

1. Felolvastatott és hitelesített előző választmányi gyűlés jegyzőkönyve.

2. A nagy gyűlés határozományaéhoz képest a jegyző részére 50 korona tiszteletdíj állapítatott meg, mit is Szűcs István jegyző szép beszédben megköszönt.

3. Ugyanez a nagy gyűlés határozata értelmében kimondta a választmány, hogy az alapszabályt megtöbbszörösítve a tagok rendelkezésére fogja bocsátani. Ezzel a felreértéseknek és felmagyarázásoknak akar véget vetni. Közbevetőleg megjegyezzük, hogy ez intézkedést előbb is megtehette volna, mert erre vonatkozólag évekket ezelőtt indítvány is fogadtatott el. Respektálni kell, ha addig nem, legalább azután az indítványokat, meg ha kisemberektől származnak is azok, mert az egyesületekben az arra hivatott tényezők nem a saját, hanem a közérdeket vannak jogosítva szolgálni — az indítványokkal is.

4. Az italkímérest az isteni tisztóletok előtt és után mérsékelte, azok alatt pedig beszüntette. A tárgysorozat ezen pontjánál Ft. Léray Mihály apát, esperes-plébános intencióját érvényesítendő, tiszt. Pusztay János s. lelkész energikus fejtegetésével szállt sikra, ami hatását nem is tévesztette.

5. Az egyleti élet élénkítőse céljából felolvasások tartása határozatott el. Ez mind jó és szép szándék, csak legyen hozzá elegendő hallgatóság is. Ennyi a mi szerény óhajtasunk.

6. Indítvány tettelett több szék és két megfelelő asztalnak az olvasószoba részére leendő beszerzése iránt. Miatán e butorok a tagok számbeli gyarapodása előttan immár nélkülözhetetlenek, a választmány elrendelte azok elkészíttetését.

7. Több rendbeli indítvány alapján előfizet az egylet a Szolnokon megjelenő „Tiszavideki újság“ és Cegléden megjelenő valamelyik heti lapra, hogy a tagok a vidék gazdasági esetleg politikai

mozgalmairól tudomást szerezhossenek: A ténylem felépítésének kérdését napirenden tartja s mihielyt finánciális helyzete megengedi, — végrehajtja. Legyen szabad megjegyeznünk, hogy e kérdéssel az egylet már komolyan is foglalkozott, mikor sem annyi közpénze, sem annyi tagja nem volt mint most, még sem hajlandó az egyesület az időszert határozott színt valva az építést fogamatosítani. Ennél az ügynél visszafelé menést, konstatalunk. Ha az egyesületnek most néves több ezer koronája készen, az nem baj, de van több ezer koronáig tehető — hitele. Mai napság a nagyobb alkotásoknál vajmi ritkán mozoghatunk hitel igénybevétele nélkül.

A felsoroltakkal a tárgysorozat kimerítettvén, Király Antal elnök a gyűlést bezárta, felkérven jegyzőkönyv hitelesítésére Beviz Mihály és Habony Andras választmányi tagokat.

A történeti hűség okáért ideiktatjuk azok neveit, akik a vita folyamán okos ötleteikkel a gyűlés eszmei tartalmához hozzájárultak. Így: nt. Pusztay János s. lelkész Király Antal, Egedi József, Palásthy Pál, Kone Pál, Szűcs István, Mucsy Alajos, Moravec István, Skultéti István, Falusi Mihály, Falusi Gergely, Habony Andras, B. Szabo József és mások.

Végül az egyesület figyelmébe ajánljuk színtelen az egylet zaslóját. Annak a bekesseget szimbolizáló fehér színe lebegjen lelki szemek előtt mindenha. Akár gyűlésen, akár egyleti egyleti érintkezésnél a szelid keresztény szeretet legyen a vezetői szellem. Száműzve legyen a közös egyleti otthonból az egyenlenséget szító indulat. Be kell ismeri és meg kell tartani azt, hogy az egyesületben mindenki egyenjogu taglars. Előjogokra ne számítsen csak az, akinek ezt magasabb társadalmi állás vagy érdemmel fogva a tagok tiszteletből megadják.

Aliquis.

MI UJSÁG?

— **Jótekonyság.** Az abonyi takarékpénztáregyesület f. hó 2-án tartott közgyűlésén, az igazgatóság javaslatára, a 20541. kor. 31 filler. jövedelmére a következő felosztást határozta el: A tartalék tőkéhez esataltatott 2039 k. Osztalékra 800 drb. részvénytan a. 21 kor. 16800. k. Tiszviselők jutalékára 690 kor. Szolgáknak ajándék 40 k. Kath. iskolának 30 k. Izr. iskolának 30 k. Ipariskolának 30 k. Polgari isk. tanulók ösztön díjára 20 k. Szegény iskolás gyermekek felruhá-

szinte beleordit a fülembe. Nines más nesz, csak halantékomon az ütőerem verése és a cigarett-eregése, melynek izzó vége az egyedüli világosság a teljesen besötetedett szobában.

S az inkább sejtett, mint látott füstgomolyagokban alakok kezdenek kiformalódni. S felraizanak előttem a mult szemelyei: az egyik elmosódott vonásokkal, alig bírok ráismerni, a másik elesébbekkel, úgy, hogy rögtön tudom, ez ő, ez meg ő. Gyermekkorom ismerősei, a némik és bácsik után szigorú arcú professzorok öltének alakot, majd a szőke, barna, fekete fürtös fejcsokoknak sora következtek. Egy-egy edesen mosolygó arc valamennyi, és én — szomorúan süttogom magamban:

— Ez Rozsi, ez Elna, ez Bő-ke, ezek Margit, Teca és Malvin, most Hilda, Annus és Olga vannak előttem, ni, ez meg Edith! Szegény Edith! Azóta az édes délután óta meg csak az eszembe sem jutott. Pedig de kedves volt. És most ő is idejön kísérteni.

S jöttek a többiek. Mind nevető, vidám, bájos arcok s én, aki látom őket, aki ezt a boldogságot egykor az arcokra idéztem, most ott fekszen a sötétben, mozdulatlanul, üres szívvel, kiasztott lélekkel, arcomon a sokat esalódottak gúnyos ráncával, fáradt, keserű mosolyával.

Mint valami álmokép, egy pillanat alatt eltűnt minden a szemem elől, majd újra gomolyogni kezdtek a füstfellegek, s minél határozottabb lett a kezződő kép, annál örültebben kezdett verni a szívem, halantékomon kidagadtak az erek, s azt hittem, hogy minden idegem össze-vissza szakadozik.

Végtelenül édes arc lebegett előttem. A klasszikus szépségű fejét tömött, szőke haj koszorúzta, a szemből a lelek szépsége, naiv bája sugárzott ki. Egy leány, aki sokat tanult, aki sokat tud, s megmaradt leánynak, ideális lelkű leánynak. Az arcot alig észrevehető patina, a sok fájdalom-

zására vallás különbség nélkül 40 k. Izr. nögyeletnek 20 kor. Helybeli szegényeknek 100 kor.

— **Egyleti élet.** A helybeli függetlenségi 48-as kör január 19-en tartotta meg évi rendes közgyűlését, melyen nagy számmal jelentek meg a kör tagjai. Elnökké újból egyhangulag Varga Sándor választatott meg. Alelnökök lettek: Feher János és Dobozy Istán. Jegyzőül szintén egyhangulag Varga János, aljegyzőül Szabó Sándor és Kovács Dinél választottak meg. A választmány keves kivétellel a régi tagokból alakítottatott meg. A választások megejtése után Varga Sándor meleg köszönetet mondott ugy a magá, mint tisztársai nevében a tagok bizalmáért, melynek megfelelően és a körnek hazafias iránybm leendő vezetésére és felvirágoztatására magát kötelezte.

— **Halálozás.** Holczs György a városi kórház gondnoka 52 éves korában f. hó 2-án tüdővészben elhunyt. Övege és 3 kiskoru árvát hagyott hátra. Temetése 4-en, nagy részvet mellett ment végbe. Koporsóját szeretett övéinek koszori borították. A holdogult 21 éven át volt a kórház gondnoka, aki lelkiismeretes buzgalommal töltötte be önfeláldozást igénylő állását s azonkívül a kórház környékét szép rendben tartotta, fakkal és viragokkal ültetvén azt be. Szorgalmas ember volt, mindazonáltal szerény jövedelemből vagyoni nem szerezhett s így árvái örökség nélkül a kinos bizonytalanságnak neznek elébe. De majd csak rendel a jó Isten nemes lelkeket, akik az árvák ügyet magukéva teendik. — Nyugodjék békességben a sokaig szenvedett atya.

— **Köszönet-nyilvánítás.** Az abonyi takarékpénztár részvenytársaságnak 1907. évi nyereségéből az állami polgari skola növendékeinek jutalmazására beküldött 20 koronáért ez úton is hálás köszönetet mond az igazgatóság.

— **Letört bimbó.** Szakall Lajos ipartestületi elnök Margit-Iren nevű kis leánykaja elhunyt. Temetése peateken volt nagy részvet mellett.

— **Köszönet nyilvánítás.** Mindazok, kik felejtethellen jó ferjam temetésen f. hó 2-án d. u. részt venni sziveskedtek, fogadják a ghálásabb őszinte köszönetemet.

Abony, 1908. febr. 3.

Öve Horváth Flóriáné
szül. Székely Etel.

— **Farsang.** Egyik legelsőrangú eseménye lesz az ideai farsangnak a helybeli „Kereskedők és Kereskedő Ifjak“ zartkörű táncestélye, mely f. hó 22-én tartatik a Kosuth szálló összes termeiben, közös jótekonyság célra. A 61 tagú rendezőség élén Löffler Miksa nagykereskedő, mint elnök áll s vele együtt a biztos siker érdekében közreműköd-

jabb cigarett hamujával. Gögösen szórja az égő cigarett pizskító hamuját a már kialudtra, pedig rövidesen ő rea is ez a megalázó állapot var.

Lassan, észrevetlenül belépődik szobámba a sötétség. Kezdetben csak a sarkokban meri meghuzni magát, majd mind közelebb-közelebb jó, már betakarja az íróasztalom holmijait is. Nem látom őket. Végre egészen mellem merészkedik, szinte ezem, mint vesz körül finom fatyokval, melyet óvatosan sürűbbre fon. Mar nem tudom kivenni a menyezet festését, már magát a menyezetet sem. Meghódolt a Világosság a Sötétség előtt, átengedte neki a tért, s a térben engem.

És én — nem tudom ezt megakadályozni. . .

Eddig nem igen tűnt föl, most nagyon is szembeötöltött cigarettének vörösen izzó vége: Mint lesz nagyobb és nagyobb, ha szívom, s minő gyorsan betépi a kezdetben lehellet finomságú hamureteg, amely azonban elhatárolkodik, rabul ejti, teljesen beföldi, es nem látni mást, csak a szürke, a sötét lamut. A Sötétség legazta ismét a Világosságot.

És én — nem tudom ezt megakadályozni. . .

Nyitva van a kályha ajtaja. Lobognak benne a fahasabok, élenk fenykeve sugarzik ki hője, s hosszú savkent világítja végig a szobámat. Lassankint azonban homályosodni kezd az előbb még tündöklő sugareső, rövidül, már nem ér a falig. Neha lobban meg egy nagyot, mintha valami láthatatlan ellenséggel küzdene. Azonban megritkúlnak a lobbanások s már csak a kályha négyszögletes nyílása vöröslök. Majd az erős vörös szín is tompul, leirhatatlan zagyvalékká válik, hogy aztán lassan, lassan elsötetedjek teljesen. Diadalt ül a Sötétség újra a Világosság fölött.

És én — nem tudom ezt megakadályozni. . .

Végigégett cigarettém tűzével egy másikra gyujtok, s mozdulatlanul fekszem tovább a díványon. Körülöttem mely, ijesztő esend, mely

nak és a sok esapásnak patinája vonta be, s teite meg vonzobba, meg esz nényibbő. É, amint egészen kialakult, elkezdett fenyelem s derültte, vidáma, ragyogóvá, tündöklőve tett körülöttem mindent.

— Mariska! — kiáltottam el magamat megváltozott, holdog arccal, illetve d-hogy kiáltottam, csak gondoltam, hogy kiáltom. — Hát te is eljöttél, itt vagy? Hát mégis szeretsz? Nézd, épen most láttam — a többit. Mind itt volt. Mindnek azt hazudtam egykor, hogy szeretem, s ok mind bebizonyították, hogy igazán szeretnek. Egyedül nekem nem hazudtam, hogy szeretlek, hogy az enyemem akarlak tenni, Isten es emberek előtt, s egyedül te voltál, aki visszautasítottál. Emlékezel rá, hogy esillagot választottunk együtt nekem? Látod, azóta az a esillag a talizmanom. Amikor már közel voltam a ketsogbeeséshez, amikor fegyvert akartam fogni önmagam ellen, feltekinttem a közösen választott esillagomra, s az adott reményt, az öntött belém új erőt. Mariska! Légy hat az enyem! Ne kelljen az égen keresnem a esillagomat, találjam meg itt a földön, mert már ma es eröm az égre tekinteni. . .

A fényes glóriától körüllebegett arc pedig szomorúan „nem“-et intve eltűnt, s eltűnt vele szobámból a ragyogás is. Ismét legyőzte a Sötétség a Világosságot.

És én — nem tudtam megakadályozni.

Elégett cigarettém hamutartómba dobtam. Egy-két szikra kivillant még belőle s aztán ismét mely sötétség vett körül. Én pedig elmerengve az előbb látottakon, egyszerre csak azt vettem észre, hogy megállt a gondolkodásom. Tudtam, éreztem, hogy én most nem gondolok semmit.

S amikor újra gondolkodni kezdtem, úgy sajnáltam, hogy gondolkodom. Milyen jó volt az előbb, hogy nem gondolkoztam. Milyen jó is a Nirvana, a nemlét. . . A mást, a szám. . .

nek: Havas Sainu és Kássa Gyula alelnökök, Brück Adolf pénztárnok, Dobozy Kálmán ellenőr és Lázár Ármin jegyző, valamint 28 kereskedő, mint tiszteletbeli rendezők és ifjúságunk 27 tagja, mint rendezők. A táncestély célja „közös jótékony-ság”, ami mindenestre pártoláraméltó eszme, de hogy ez tüzetesebben megjelöltessek, engedje meg a m. t. rendezőség ama kérésünk előterjesztését, hogy ezen elite estély alkalmából vegye pártfogásába Kossuth-szobor ügyünket, minél eminensebb és kegyeltesebb jótékony cél ez idő szerint reánk, abonyiakra nézve nem lehet. Hassa át a tényezőket a hazafias érzület és tegye lehetővé, hogy e szent cél a mulatság jövedelmével egy hatalmas lendülettel előbbre jusson. Ajánljuk e kérést a melyen tisztelt rendezőség gondos figyelmébe és jóindulatába és pedig akként, hogy az ipartestület, a 48-as kör, a népkör és egyesek által teremtett alaptökekhez létesítsen a kereskedelmi intézmény is tőkét, melyet gyarapítva valamikor — így mielőbb — az eszme megvalósítást nyer.

— **Köszönet nyilvánítás.** Mindazon jóakaróknak, akik Holicza Györgyöt élteben és családját kegyes pártfogásukkal támogatták, s azon résztvevőknek, akik a halálozás és temetés alkalmával vigasztaló szavaikkal fájdalmainkat enyhíteni szivesek voltak, ez után mondunk hálátelt köszönetet. Abony, 1908. február hó 5-én. Az elhunyt özvegye, gyermekei és testvérei.

— **A rabviselt ember.** F. hó 5-én reggel nyugodtan hajtattott Lipthay György főbíró a község házához, midőn elébe áll a fogatnak egy magyar s botjával meg állásra inti a kocsiat, majd pedig a főbírótól pénzt követelt. Az előjáróság intézkedésére aztán lefűlelték az atyafit a vasútnál, kiről aztán kiderült, hogy Kis István, a hogy ő mondta nagy-kürüt gazda ember és világlátott férfiú. Előtte való este fiakkeren hajtattott Polgar Inre útmesterhez, követelvén útkaparról leendő kineveztetését. Másnap beállított Reinle János kapitány lakására is, pénzt követelvén, miután a kapott 20 fillérest megvetőleg visszautasította. A vallatásnál aztán, telefon útján igen élesen érdeklődött a ceglédi főkapitány a csavargó iránt, hol már nyomozták több tolvajlásért, a hováel is szállították.

— **Köszönet-nyilvánítás.** Kis leányom elhunytá és temetése alkalmával családunk iránt megnyilvánult lekötő részvételt hálás köszönetünket fejezzük ki.

Abony, 1908. febr. 7. Szakáll Lajos és neje.

— **Megették a malacok.** Özv. Kása Péterné ceglédi lakos kint lakott a szőlőben lévő gúnyhóban két malacával, melyek aztán egy éjjel az öreg asszonyt szétmarcangolták és mellett nasát fölfalták. Mire észrevették a borzalmas esetet, az egyik malac is meg volt dögölve, amásik még ragta az asszony husát.

— **Az iparoktatásról.** Az új ipartörvény javaslatának egyik fontos része, amely az iparos tanoncok iskolai kiképzéséről szól. A javaslat ugyancs kimondja, hogy ipari pályára csak az mehet, aki az elemi iskola hat osztályát és a mester inas iskola három éves tanfolyamát legalább is elégségesen elvégezte.

— **Fontos a kigazdákra.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter, tekintettel a takarmányhiányra, megengedte, hogy a takarmányozási célokra rendelt korpa, olajpogácsa, árpadara, kukoricadara, és malomkonkoly 15 százalékos mérsékelt díjszabás szerint szállíttassék az államvasutak összes vonalain. A kigazdák csoportosan élhetnek a kedvezményekkel bármely varmegyei gazdasági egyesület útján.

— **A főigazgatói jog kiterjesztése.** A közép iskolák tanulóinak ezelőtt minden fontosabb engedélyért a kultuszminiszterhez kellett folyamodni. Magánvizsgákra, felvételi vizsgákra s más ehhez hasonló rendkívüli kérelmekre csak a miniszter adhatott concessziót. Ezen most változás történt. A különleges vizsgákra adott engedély felett való rendelkezést a vallás- és közoktatásügyi miniszter átruházta a tankerületi főigazgatókra. Ily kérvényeket tehát ezentúl a tankerületi főigazgatóhoz kell címezni.

— **Ajánlat.** Bors Ferenc miskáról azt az ajánlatot tette Félégyháza város tanácsának, hogy ha a város másnak engedélyt nem ad a miskáról állat elhullik, annak értéke abból a tulajdonosnak terítessék vissza. Több városban már ezt az eljárást fogadják el. Ezt is jó tudni.

— **Népesedési mozgalom a vidéken.** Kecskeméten az 1907. évben születési esetek száma: 2536. elhalt 1733. Szaporodás 804.

Czegléden szül. 1232. Meghalt 814. Szaporulat 417. — Félégyházán szül. 1548. Meghalt 4218. Szaporulat 330. Lakosai száma 35000, így tehát ehez a mi 15000 lakosságunk irányában a 231 szaporulatunk igen kedvező.

— **A természet** óriási szolgálatokat tesz az emberiségnek, amennyiben sok betegség ellen szolgáltatja a segítőszereket. Egyike a tenger által nyújtott legjobb szerekeknek a csukamájolaj, melynek hátránya azonban az, hogy nagyon visszataszító ize van. A „Scott-féle Emulsió” formájában azonban a csukamájolaj is jó ízű és könnyen emészthető, akár csak a tejfel; a csukamájolaj összes gyógyerejű tulajdonságai a „Scott-féle Emulsió”-ban nemcsak, hogy megvannak, hanem még sokkal hatásosabbak is. Egy házban sem szabad hiányoznia a „Scott-féle Emulsió”-nak. Kapható a gyógyszerárakban.

— **Idült tüdőhurut** gyógykezelésénél a „Sirolin-Roche” feltétlenül igénybe veendő, mivel a legtekintélyesebb egyetemi tanárok egybehangzó nyilatkozata szerint a köpetet legrövidebb idő alatt kevesbiti, esetleges lázt leszállítja és az étvágyat előmozdítja. „Sirolin-Roche” ugyan egy crosot-preparatum, de nem az ilyenemű preparatumok rossz ízével. Teljesen méregtelen és nagy adagokban véve is tökéletesen felémészthető. Naponta 3-6 teakarál elegendő az eset súlyosságához mérten „Sirolin-Roche” kapható a gyógyszerárakban.

— **Francia, angol és német nyelv** tanításra vállalkozik egy képzett hölgy, rendkívüli kedvezmények mellett, kezdők és gyakorlók számára. Jelentkezni lehet Polnis János ny. tanárnál, lakása vasút utcában.

CSARNOK.

A spiritizmus.

(V á l a s z.)

Mult számok egyikében megható és érdekes, hogy ne mondjam regényes történet jelent meg Excentrikus szüleménye gyanánt.

Fájdalmas szemrehányással illet azonban mindenekelőtt engem, mint aki erről a szép tudományról igen lekicsinylőleg nyilatkoztam.

Ebben teljesen igazat is adok neki, mert valóban másképp nem is lehet róla nyilatkozni, akár materialista az ember, akár nem, mert a spiritizmus nem egyéb, mint a legsötétebb babona újraeredése, bevonva egy kis tudományos zománcal, mely azonban valódi mivoltát még sem tudja eltakarni.

Azonban legyünk tárgyilagosak s lássuk, min alapul az egész spiritizmus.

Az emberi tudatba mintegy belevérve él a lélek fogalma, bár azért a legkevesebb ember van vele tisztában.

Innen keletkeznek aztán az olyan tévtanok, melyek a lelket valami olyan dolognak hiszik, mely az ember halála után fölszabadulva, ide-oda bolyong, érintkezik az emberekkel stb. stb.

De hát tulajdonképpen mi is a lélek?

Ha átnézzük a spiritualista bölesészek idevágó munkáit, azt fogjuk találni, hogy egyik sem tud kielégítő feleletet adni erre a kérdésre.

A kifejlődési elmélet szerint lélek és test lényegileg ugyanegy dolog, de a lélek az anyag magasabb fejlődése.

Ez az elmélet azonban igen hajlik a materializmus felé s így itt lélekről nem sokat beszélhetünk.

Leibnitz elméletében viszont az anyag nem létezik csak látszólagosan s csak a monasoknak különböző fejlettsége különíti el a testet és a lelket, melyek azonban lényegileg szintén azonosak.

St. Viktor Hugó „De anima” című értekezésében, melyben a természetes egymáshatás elmélete legjobban van kifejtve, azt állítja, hogy lélek és test sarkalatosan ellentelt dologok és ezért, hogy egymásra hathassanak, van még egy érzéki lélekerő is az emberben, s ez tüzből és levegőből álló valami stb. stb.

Nem akarok ezekkel az elméletekkel itt bővebben foglalkozni, mert csak arra hoztam föl őket, hogy lássuk, milyen tájékozatlanság uralkodik ezen a téren.

Legjobb még az a fölfogás, amit a vallás mond a magáénak s mely szerint a lélek és test bár ellentelt dologok, szoros kapcsolatban állanak mégis s a test halálával önállóvá lesz.

S erre az alapra támaszkodnak a spiritizisták.

Azt mondják ugyanis, ha a lélek fölszabadult

és önálló lett, akkor nincs kizárva az sem, hogy bizonyos úton-módon érintkezésbe léphet a még élő emberekkel is.

Már most lássuk, hogy lehetséges-e ez.

Tudjuk, hogy a lélek anyagatlan dolog, vagyis erő.

Tudjuk azt is, hogy Isten szintén ily anyag-talan valami, szintén erő, mely mindenütt jelen van, mindent betölt.

Tehát a lélek és az Isten lényegileg ugyanegy, csak hogy míg Isten az erők összessége, a lélek pusztán csak rész, mely az előbbiből származott.

Am az Isten teljesen független, míg a lélek egy ideig nem az, mert csak akkor lesz. önálló, ha a test elpusztul.

Tudjuk hogy Isten mindenütt jelen való és ezért a léleknek. — mely lényegileg vele ugyan olyan egy, — ha föl szabadult, ugyan olyan tulajdonságokkal kell fölrüházva lennie, tehát szintén mindenütt jelen való.

Ebből szükség képpen következik az, hogy okvetlen egybe kell olvadnia Istennel, mert annak körülötte is részét képezi.

Igy tehát megdől az a vélemény miszerint a lélek vissza térhetne a földre, nem is említve azt hogy a lélek bolyongása ellenkezik az vallási fölfogással is, mely ha arra az álláspontra helyezkedünk, helyes is.

Különbben pedig véleményem szerint, nehezen hihető dolog, hogy oly tökéletes valami, mint a milyennek a lelket képzeljük, oly csekélységekért megjelenjék, mint a minők a spiritizista szeánszokon előszoktak fordulni.

Azonban eltagadhatatlan, hogy vannak az életben jelenségek, melyeket megmagyarázni még nem tudnak, éppen úgy, mint hajdanában a villám-lást a haragvó istenek megnyilatkozásának tartottak, még most tudjuk, hogy egy egyszerű természeti erő, s éppen így vagyunk ezekkel is, mert habár alkalmasint egyszerű természeti jelenségek is: tudatlanságunkban, azaz inkább a misztikus felé való vonzódásunknál fogva valami természet fölöttit látunk benne.

Ezekről már szólottam multkorában is, mint a spiritizmus főbb elemeiről, azzal a megjegyzéssel, hogy legközelebb szóba hozom őket.

Lucifer.

Várandós állapotban

lévő anyáknak nincs jobb barátjuk, mint a SCOTT-féle Emulsió. Testi gyengeség és bágyadság ha kínozza őket, úgy a SCOTT-féle Emulsió épp oly csodálatos, mint kielégítő hatással jár. **Uj erő** és **uj életkedvet** kölcsönöz a SCOTT, mintha varázsital lenne. De még több örömet okoz a szülőknek, ha a csecsemő megszületik, mert egészséges színében és erős formáiban a szülők különösen gyönyörködnek. Ez onnan van, mert az anya által bevett

SCOTT-féle Emulsió

a gyermeket is táplálta s erősítette, szóval mindkettőre a legkellemebb hatást gyakorolta.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a Egy eredeti üveg ára 2 kor. 50 fl. halászt — kérjük figyelembe venni.

Kapható minden gyógytárban.

Tanítók és magánhivatalnokok

egy előkelő életbiztosító részv. társaság helyi képviselőinek átvétele által igen tekintélyes mellékjövedelemre tehetnek szert. Ajánlatok „B. R. Mellékjövedelem” jelige alatt Győri és Nagy hirdetési irodájához, Budapest, Magyar-utca 8. címzendők.

Emdeni ludak és pekingi kacsák
tenyésztési célokra kaphatók
PINTÉR GYULÁNÁL
Abonyban.

Eladás.

A Goldschmid Lipót féle I. ker. 72. számú ház kedvező fizetési feltételek mellett szabad kézből eladó. Feltételek megtudhatók Cegléden a „Czeglédi Hitelbank Részvénytársaság“-nál. 2-

Eladás.

Egy egészen új modern gyermek kocsiját anyos áron eladó. Cím megtudható a kiadóhivatalban.

Eladás.

Neumann Ignácnak kitűnő vetni való árpa és zabja van eladó. — Értekezni a tulajdonossal Szolnoki úton levő házábanál.

Eladás.

Özv. Torma Sándorné háza a vasut-utcában (gyógyszertár szomszédságában) eladó. Értekezni lehet a tulajdonossal özv. Hints Józsefné lakásán.

Eladás.

Kubicsék János szőleje szántófölddel együtt akár részletben, akár egészben, — szabadkézből eladó.

Eladó ház.

Varga Jánosnak a Jegyző- és Munkácsy-utcák sarkán levő háza szabadkézből jutányosan és előnyös feltételek mellett eladó, esetleg haszonbérbe kiadó. — Értekezni lehet a tulajdonosnál Szolnokon a „Szolnoki Hitelbank Részvénytársaságnál,“ — esetleg Pap Péter jegyző urnál Abonyban.

Eladás.

Néhai Miselback Gáborné háza — sürgősen — szabadkézből eladó. Bővebb felvilágosítást ad a kiadóhivatal.

Üzlet-áthelyezés.

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönség szives tudomására hozni, hogy

KÖNYVNYOMDÁMAT

a kaszárnya épületébe helyeztem át.

Elfogadok bármiféle nyomdai munkák elkészítését a legszebb kivitelben, olcsón és gyorsan.

Kiváló tisztelettel

SZERDAHELYI JÁNOS
nyomdatulajdonos.

Rosenzweig J. óra-, ékszer- és gramofon-üzlete A b o n y.

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy ékszer- és óra üzletemet beszélőgépekkel (Gramofonokkal) bővíttem ki, melyek nálam bármely időben meghallgathatók.

A beszélőgépeket ép úgy, mint az órákat és ékszereket, készpénz- és részletfizetésre legolcsóbb árban bocsájtom t. vevőim rendelkezésére.

Tisztelettel

Rosenzweig J.

órák, ékszerész és gramofon-árusító.

Egy jó családból való fiú tanulónak fölvéteket lapunk kiadóhivatalában.

Szőlőoltvány! Szőlővessző!

A világhírű Delaware adja a legjobb bort; oltani, permetezni nem kell! Gyökeres 1000 drb.: 100 kor.; sima: 50 kor. Szőlőoltványok ezere: 140 kor.; a legnemesebb fajokból.

Árjegyzék ingyen!

Rendelési cím:

Szigyártó Nagy Mihály
Felsőseged (Somogy-m.)

4-16

Szőlőoltványokat

szállít, lajtszításért jótállva.

legdúsabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Küküllőmenti első szőlőoltvány telej
tulajdonos: **Caspari Frigyes,**
Medgyes 67. sz. (Nagyküküllő-megye).

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett elismerő levelek, emellett minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhetsz magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

200 korona

a modern technika legújabb remeke a

Mignon írógép.

Különös előnyei:

Bárki tanulás nélkül rögtön ír.

Azonnal és állandóan látható irás.

Legegyszerűbb szerkezet. Acél betűk.

Másol és sokszorosít.

Bármely drága írógéppel egyenrangú.

1 évi jótállás.

S Z A B A D A L M A Z O T T I P A R

Budapest VII. Csengeri-utca 24.

Megrendelhető lapunk kiadóhivatalában.